

राज्यातील शेतक-यांना ६ टक्के व्याजदराने अल्प
मुदत कर्जपुरवठा करणे सन- २०१३-१४.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: सीसीआर ०४१३/प्र.क्र १७६/२-स
मंत्रालय, मुंबई-३२.
दिनांक : ३१ ऑक्टोबर, २०१३

वाचा :-

१. शासन निर्णय क्रमांक सीसीआर १४०६/प्र.क्र २४७/ २-स, दि. १७.५.२००६
२. शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण १०१२/प्र.क्र.५४४/२-स, दि.१२.१०.२०१२.
३. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे यांचे पत्र क्र. अर्थ/वढो/व्याज परतावा / सन १३-१४ / २०१३ , दि. ०२.०८.२०१३.
४. शासन पत्र सम क्रमांक दि. ३०.०८.२०१३.
५. नाबार्ड यांचे पत्र क्र. Policy/२२१३/१५-१/२०१३-१४, दि.२८.८.२०१३.
६. शासन निर्णय क्रमांक: सीसीआर ०४१३/प्र.क्र १७६/२-स दि.२५.१०.२०१३.

प्रस्तावना :-

संदर्भाधीन शासन निर्णय क्रमांक १ अन्वये राज्य शासनाने राज्यातील शेतक-यांना ६% व्याजदराने अल्पमुदत पीककर्ज पुरवठा करण्याचा निर्णय घेतलेला आहे. त्याचप्रमाणे संदर्भाधीन शासन निर्णय क्र.२ अन्वये सन २०१२-१३ या वर्षासाठी बँकांकडून शेतकऱ्यांना सहा टक्के व्याजदराने पीक कर्ज वाटप करण्याबाबतचे आदेश निर्गमित केले आहेत. या निर्णयानुसार केंद्र शासनाचे धोरणानुसार बँका ज्या ज्या ठिकाणी शेतक-यांना ७% व्याज दराने कर्जपुरवठा करणार आहेत, त्या त्या ठिकाणी बँकांनी ७% ऐवजी शेतक-यांना ६ % व्याजदराने कर्जपुरवठा करावा असे राज्यशासनाचे धोरण आहे. या प्रयोजनासाठी १ % व्याज फरकाच्या रक्कमेचा आर्थिक भार राज्य शासन सोसणार आहे. या निर्णयाचा फायदा सन २००६-०७ पासून खरीप व रब्बी हंगामा मध्ये राज्यातील जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका, राष्ट्रीयकृत बँका आणि प्रादेशिक ग्रामीण बँका यांच्याकडून शेतक-यांना रुपये ३ लाखापर्यंत अल्पमुदत पीक कर्ज वाटप करणा-या बँकाना देण्यात येत आहे.

सन २०१३-१४ या वर्षासाठी पीक कर्ज वाटपाचे धोरण केंद्र शासनाने जाहीर केले आहे. त्यास अनुसरून राज्य शासन सन २०१३-१४ या वर्षासाठी बँकांकडून शेतक-यांना ६ % व्याज दराने पीक कर्ज वाटपाबाबतचे सविस्तर आदेश संदर्भाधीन क्रमांक ६ येथील शासन निर्णयान्वये निर्गमित करण्यात आले होते.

तथापी सदरचे आदेश अधिक्रमित करुन आता खालील प्रमाणे सविस्तर आदेश निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय:-

वर्ष २०१३-१४ मध्ये बँकांनी शेतकऱ्यांना वार्षिक ६% व्याजदराने अल्पमुदत पीक कर्ज वाटप केल्यानंतर राज्यशासनाकडून बँकांना पुढील तपशिलानुसार व्याज परतावा देण्याचा निर्णय राज्य शासनाने घेतला आहे.

१. केंद्र शासनाने, बँकांकडून दिल्या जाणा-या रु. ३ लाखापर्यंतच्या अल्पमुदत पीक कर्जावर वार्षिक २% दराने व्याज परतावा संबंधित बँकांना देण्याचा निर्णय घेतलेला आहे. संबंधित बँकांनी शेतकऱ्यांना रु. ३ लाखापर्यंतचे अल्पमुदती पीककर्ज ७ % व्याजदराने उपलब्ध करुन दिले तरच त्यांना वार्षिक २ % दराने व्याज परतावा देण्यात येणार आहे. या शिवाय रुपये ३ लाखांपर्यंतच्या अल्पमुदत पीक कर्जाची परत फेड मुदतीत करणा-या शेतकऱ्यांना वार्षिक ३ % दराने व्याज सवलत केंद्र शासनाकडून मिळणार आहे. याशिवाय राज्यशासनाच्या डॉ.पंजाबराव देशमुख व्याजसवलत योजने अंतर्गत रु. १,००,०००/- पर्यंतच्या पीक कर्जावर शेतकऱ्यांना वार्षिक ३ % दराने व्याज सवलत मिळणार आहे. याप्रमाणे केंद्र व राज्य शासनाच्या व्याज परतावा व व्याज सवलत योजनेमुळे रु.एक लाखापर्यंतच्या कर्जावर व्याज दर शुन्य टक्के व त्यापुढील रुपये तीन लाख मर्यादे पर्यंतच्या कर्जावर व्याजदर २ % पडणार आहे.

२. राष्ट्रीयकृत बँका, प्रादेशिक ग्रामीण बँका व खाजगी बँकांनी वार्षिक सहा टक्के व्याजदराने केलेल्या अल्पमुदती पीक कर्ज पुरवठ्यावर शासनाकडून एक टक्का दराने व्याज परतावा संबंधित बँकांना देण्यात येईल.

३. प्राथमिक सहकारी कृषी पतपुरवठा संस्थांच्या सभासदांना अल्पमुदती पीककर्ज पुरवठा करण्यासाठी जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांनी आपल्या स्व-भांडवलातून चार टक्के व्याजदराने केलेल्या कर्जपुरवठ्यावर शासनाकडून १.७५ टक्के दराने व्याज परतावा संबंधित बँकांना देण्यात येईल.

४. महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेकडून जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांना अल्पमुदती पीककर्ज पुरवठा करण्यासाठी फेरकर्ज उपलब्ध करुन देण्यात येते. जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेकडील अनुत्पादित कर्जाचे (NPA) प्रमाण २० टक्के पर्यंत असल्यास राज्य बँकेकडून ९.५० टक्के दराने फेरकर्ज उपलब्ध करुन देण्यात येते. अशा फेरकर्जावर शासन वार्षिक १.२५ टक्के दराने व्याज परतावा देणार आहे. त्याचप्रमाणे जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेकडील अनुत्पादित कर्जाचे (NPA) प्रमाण २० टक्यांपेक्षा जास्त असल्यास राज्य बँकेकडून ९.७५ टक्के दराने फेरकर्ज उपलब्ध करुन देण्यात येते. अशा फेरकर्जावर शासन वार्षिक १.७५ टक्के दराने व्याज परतावा देणार आहे.

५. राज्य सहकारी बँकेस ४.५ % व्याजदराने पुनर्वित्त/फेरकर्ज उपलब्ध करून देण्याचे नाबार्डचे धोरण आहे.
६. जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांनी प्राथमिक कृषि सहकारी पतपुरवठा संस्थांना वार्षिक चार टक्के व्याजदराने व प्राथमिक कृषि सहकारी पतपुरवठा संस्थांनी शेतकरी सभासदांना वार्षिक सहा टक्के व्याजदराने अल्पमुदती पीककर्ज पुरवठा करावा.
७. व्याज परताव्याच्या रकमेचा हिशोब कर्ज दिल्याच्या तारखेपासून कर्जाची परत फेड होणा-या तारखेपर्यंत किंवा सदर कर्ज परतफेडीची मुदत संपेल त्या तारखेपर्यंत (सन २०१३ साठी विशेष बाब म्हणून कर्जाच्या परतफेडीची मुदत सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग , शासन निर्णय क्र. सीसीआर - १४१३/ प्रक्र. ४०४/२-स, दि. १७ जुलै २०१३ च्या शासन निर्णयानुसार दि. १५.८.२०१३ पर्यंत वाढविण्यात आल्याने चालू वर्षापुरती ही मुदत दि. १५.८.२०१३ पर्यंत गृहित धरण्यात यावी) यापैकी जी मुदत आधीची असेल ती विचारात घेवून करण्यात यावा.
८. व्याज परताव्याची मागणी बँकांनी सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी विहित केल्याप्रमाणे करावी. बँकांनी वार्षिक किंवा अर्ध वार्षिक क्लेम सहकार आयुक्त पुणे यांना सादर करावेत.
९. बँकांनी वर्ष २०१२-१३ व त्यापुर्वीच्या पीककर्ज वाटप हंगामामध्ये केलेल्या पीककर्ज वाटपावरील व्याज परताव्या बाबतच्या शासनाच्या धोरणाची अंमलबजावणी करण्यासाठी सन २०१३-१४ मध्ये राज्य शासनाने रु.१२५ कोटीची योजनेतर (Non Plan) तरतूद केली आहे. या तरतूदीपैकी रु.१०० कोटी डिसेंबर, २०१३ पर्यंत खर्च करण्यासाठी अर्थसंकल्प वितरणप्रणाली (BDS) द्वारे वितरीत करण्यास वित्त विभागाने मान्यता दिली आहे. त्या नुसार सदरहू रक्कम वाचा क्र.४ येथील शासन पत्रान्वये बीडीएस वर उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. सदर रक्कम बीडीएस वर पूढे मागे ओढून घेण्यास सहकार आयुक्त, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. सदर तरतूद संबंधित बँकांना अदा करण्यासाठी सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच लेखाधिकारी , सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. सदर निधी आहरण करून हा खर्च वेळेत होईल हे सहकार आयुक्त व निबंधक , सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी पहावे. तसेच या बाबतचा अहवाल वेळो वेळी शासनास पाठवावा. सदरहू रक्कम मागणी क्र.व्ही - २ मुख्यलेखाशिर्ष " २४२५ सहकार - १०७ ,सहकारी पतसंस्थांना सहाय्य (०१) (१०) शेतक-यांना अल्पमुदत पीक कर्ज पुरवठा करण्यासाठी १ % व्याज दराने अर्थसहाय्य (२४२५ १५०१)"(योजनेतर) (दत्तमत्त) ३३ अर्थसहाय्य, या लेखाशिर्षाखालील सन २०१३-१४ या वर्षासाठी उपलब्ध असलेल्या तरतूदीमधून खर्च करण्यात यावा.
१०. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौ. सं. क्र. ३९१/१३/व्यय-२, दिनांक ०६.०८.२०१३ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

११. सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३११०११३०५२२१८०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(विजय अमोलकर)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत माहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी अग्रेषित :-

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
२. मा.मंत्री/राज्यमंत्री (सहकार) यांचे खाजगी सचिव (सर्व).
३. मा.मुख्य सचिव यांचे खाजगी सचिव.
४. सहकारआयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
५. सर्व विभागीय आयुक्त.
६. मुख्य महाव्यवस्थापक, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, अँग्रीकल्चर क्रेडिट डिपार्टमेंट, सेंट्रल ऑफीस, गारमेट हाऊस, मुंबई ४०० ०१८.
७. मुख्य महाव्यवस्थापक, नाबार्ड, पुणे.
८. सरव्यवस्थापक, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, अँग्रीकल्चर क्रेडिट डिपार्टमेंट, बाँम्बे रिजनल ऑफीस, मुंबई ४०० ०१८.
९. सहसचिव, भारत सरकार कृषि मंत्रालय (सहकार विभाग) कृषिभवन, नवी दिल्ली.
१०. महालेखाकार, महाराष्ट्र- १, मुंबई.
११. महालेखाकार, महाराष्ट्र- २, नागपूर.
१२. अध्यक्ष, बँक ऑफ महाराष्ट्र व अग्रणी बँक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१३. कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक लि. मुंबई.
१४. कार्यकारी संचालक, सर्व जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका.
१५. सर्व विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था.
१६. सर्व जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था.
१७. सर्व सहाय्यक निबंधक, सहकारी संस्था.
१८. मुख्य संचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई
१९. कार्यासन अधिकारी, ग्रामविकास विभाग, कार्यासन-२२,
२०. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२१. वित्त विभाग, व्यय-२/अर्थसंकल्प -१३, मंत्रालय, मुंबई
२२. कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२३. कोषागार अधिकारी, पुणे.
२४. निवड नस्ती-२-स.